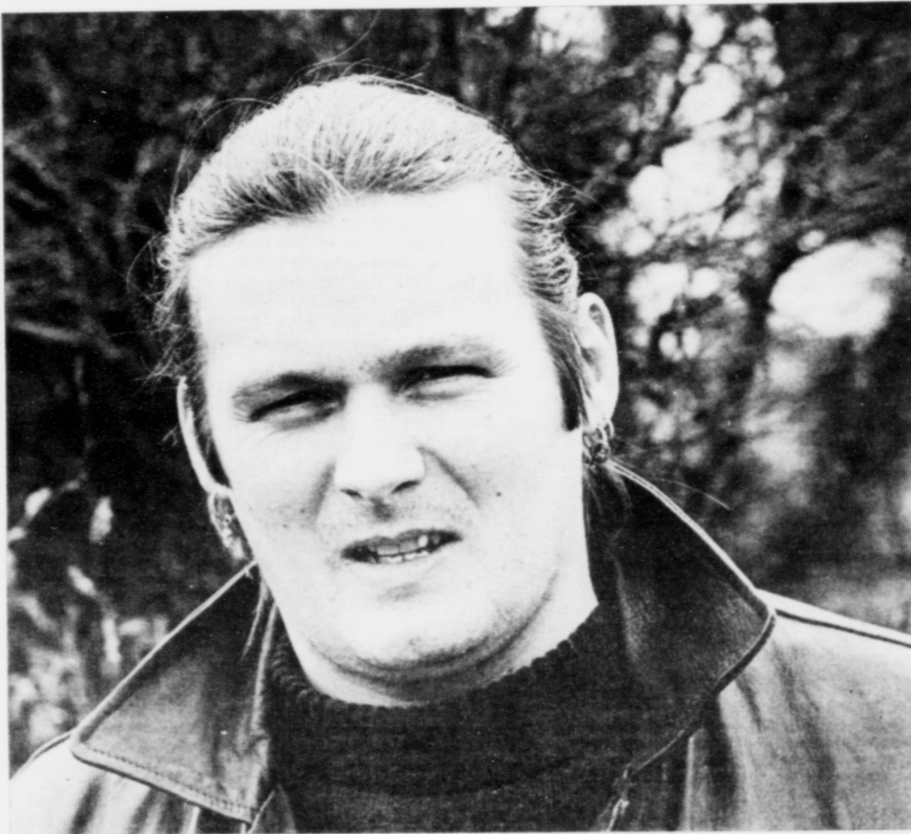

Suni á Dalbø, samfelagsfrøðingur um eina komandi oljuvinnu:

Smá stig á røttu leið tað skilabesta

Hann ávarar móti sjálvdrátti í eina komandi oljuvinnu. Skulu føroyingar klára at taka ímóti teirri stóru avbjóðing, sum ein oljuvinna er, mugu vit arbeiða saman og fyrireika okkum væl. Eydnast hetta er einki til hindurs fyri, at Føroyar og oljuvinnan kunnu virka saman. Hetta heldur Suni á Dalbø, sum júst hevur lokið prógv sum samfelagsfrøðingur við endaligu uppgávu síni um Føroyar og oljuna.

Jan Müller

Tað gerst alt meira vanligt, at føroyingar, sum útbúgva seg í útlandinum velja at viðgera eina komandi oljuvinnu í endaligu høvuðsuppgávuni.

Hertfyri tók miðvingurin Suni á Dalbø endaligt prógv í samfelagsfrøði við serligum atliti til altjóða viðurskipti (cand. scient. soc.) við lærda háskúlan í Aalborg. Sum partur av útbúgvingini arbeiðdi hann í eina tíð á ST-høvuðsborgini í New York.

Undir tí áhugaverda heitinum "Færøerne og Olieindustrien - et umage par?" hevur hann gjørt eina høvuðsuppgávu, sum fyllir góðar 100 síður.

Sosíalurin hevur tosað við Suna á Dalbø, nú hann er komin heimaftur á klettarnar og roynir at finna sær arbeiði her.

Nógva tosa um oljuna
Hví valdi hann tá at gera

**Modernitetens indtog -
"Færøerne og olieindustrien
- et umage par?"**

Skrævet af: *Suni á Dalbø*
Suni á Dalbø

Vejleder: Jes Adolphsen
Illustrationer: Ole Petersen

Suni á Dalbø, samfelagsfrøðingur: -Vit mugu fyrereika okkum ómetaliga væl til eina komandi oljuvinnu. Mynd jan

meira og meira frammi í fjølmiðlunum. Ein kundi merkja, at fleiri fólk sóu oljuna sum nakað positivt, nakað, sum kundi vera við til at menna og betra um støduna í samfelagnum sigur hann.

-Eg helt oljuna kunna gerast eitt so týðandi mál fyri Føroyar, og tá hugsað varð um, hvussu lítið varð kjakast um evnið við undantaki av tí, sum er borið fram í ávisum fjølmiðlunum, valdi eg júst hetta evnið. Kanska tað kundi vera við til at fáa gongd á orðaskiftið.

Mugu ansa okkum

Og nú hann hevur brúkt drúgvu tíð uppá hesa spennandi og sera forvitnisligu uppgávuna spurdu vit, hvørja niðurstøðu hann er komin til!

-Hana kundi eg longu havt skrivað niður áðrenn, soleiðis at skilja, at tað skal ikki stórt hugflog og vit til fyri at siggja, at vit mugu ansa eftir ikki at blása eina nýggja ballón upp, sum lætt kann bresta.

Tá vit hava sæð, hvussu fiskivinnan hevur klárað at yvirupphita samfelagið, er greitt, at tað skal ikki nóg til, fyrr enn ein oljuvinna kann gera hetta sama.

Suni á Dalbø heldur sjálvur, at smá stig á røttu leið er besta gongdin fyri okkum føroyingar í eina komandi oljuvinnu.

Hann heldur, at vit fyrilíks bara eiga at gera iløgur, har iløgan hevur eitt varandi virði - sjálvt um eksternir faktorar velja og vilja nakað annað.

Tær iløgurnar, sum skulu gerast í Føroyum, skulu í so stóran mun sum gjørligt, kunna brúkast til nakað, uttan mun til um oljufeløgini bráðliga fara siga, at her var eingin olja ella, at tað tekur 20 ár istaðin fyri 10 at koma í gongd.

Tá má ikki koma hartil, at eitt oljufelag knappliga kann loyva sær at siga, at nú flýtur tað alt sít virkseml til annað pláss, og at vit tá standa eftir við einum út-

bygdum infrastrukturi, rørleiðingum osfr., sum einki virði hevur í sær sjálvum - uttan so at oljufeløgini eru við.

Elga at fara í gongd

Suni á Dalbø heldur, at vit eiga at meta um allar vandar og eisini hetta, at vit kunnu verða rakt av eini umfevandi oljuvanlukku, sum kann leggja alt lamið.

Men hann heldur ikki, at slíkt eigur at forða fyri, at vit fara í gongd.

Hvat viðvíkur reglum og treytum fyri eina komandi oljuvinnu heldur Suni á Dalbø, at tá talan er um skattaskipanir og avgjöld, eiga vit ikki at læsa hesi fóst frá byrjan.

-Nóg meira umráðandi fyri okkum mótvægis oljufeløgnum er at kunna gera sáttmálar við feløgini um útbúgvingar og arbeiðspláss yvir eitt longri tíðarskeið.

Í uppgávuni umráðar Suni á Dalbø eisini sera tørfra leiklutin hjá eini lítla tjóð sum tí føroysku at skula samráðast við tey stóru transnationalu oljufeløgini.

Mugu gera okkum út til at vera ein góður samráðingarpartur

Hvussu heldur hann tá, at vit skulu fyrereika okkum uppá at kunna vera ein góður samráðingarpartur - hava vit í veruleikknum nakran møguleika at vera ein nóg góður mótpartur og harvið tryggja, at vit ikki verða snýtt ella yvirrend av teimum stóru oljugigantum?

-Eg meini ikki, at stóddin ger hetta ómøguligt, men nettup búskaparliga og fyri tað geografiska stódd okkara ger, at júst tann spurningurin verður so týðningarmikil fyri okkum í mun til onnur lond, har talan er um meira "náttúrligar samarbeiðspartnarar", tá hugsað verður um stóð á oljufeløgum sammett við t.d. bruttutjóðarúrtøkuna hjá einum landi.

Í Føroyum er stóddar- og ressursmunurin ógligur. Tí skal nettup tað at fyrereika seg so væl sum tilber takast í størsta álvara.

Suni á Dalbø ávarar annars móti teimum negativu

høvuðsuppgávuna um Føroyar og eina komandi oljuvinnu!

Suni sigur, at hann øll tey fyrstu árin arbeiðdi við uppgávum, sum einki høvdu við Føroyar at gera. Hetta fyri at kunna kenna sitt fak betur.

Men tað hevur alla tíðina verið ætlanin at enda við eini uppgávu um føroysk viðurskipti, og í henni brúka ta fagligu vitanina, sum er fingin øll árin.

Orsøkin til at hann valdi oljuna var tann, at hetta er eitt mál, sum er alsamt

Vit mugu gera okkum út til at kunna vera ein góður samráðingarpartur, tá týðandi avgerðir skulu takast saman við oljugigantum heldur Suni á Dalbø. Tekningina hevur Óli Petersen gjørt og er frá bak síðuni í Sosíalíni.

